

ÚLOHY

1. Andrej Sládkovič patrí k najkultivovanejším slovenským básnikom. V jeho poézii nájdeme bohato využitie trópy a figúry (trópy = nepriame, obrazné pomenovania, figúry = jazykové, štylistické ozdoby založené na zvláštnom využití a usporiadaní slov). Dokonale prepracovanou formou sa vyznačuje najmä jeho básnická skladba *Marína*. Nájdite v uvedených ukázkach personifikácie, metafory, epitetá, prirovnania, anafory, básnické otázky, paradoxon, oslovenia, novotvary.

2. Ktoré z nasledujúcich tvrdení je pravdivé?

Básnická skladba *Marína* je dôkazom toho, že A. Sládkovič

- a) prekročil rámec folklórnych vzorov a vytvoril jedinečnú, originálnu umelú poéziu.
- b) sa inšpiroval – tak ako aj ostatní štúrovskí básnici – ľudovou poéziou.

Svoje tvrdenie odôvodnite.

3. Jednotlivé strofy skladby hovoria o vývine, o premene básnikovho ľúbostného citu: o chvíľach vzplanutia lásky, keď *Marína* bola pre neho stelesnením všetkých krás – o postupnom prelínaní lásky k *Maríne* s láskou k vlasti – o znovunájdení milej v podobe víly v nadpozemskom svete a o oživení dávnych citov – o odmietnutí imaginárneho sveta, o návrate k problémom národa – o uzmiernení, o pocite vd'aky za prežitý cit. Určte, o ktorom z týchto pocitov hovorí básnik v jednotlivých strofách ukážky (okrem strof 183–185, ktoré sú oslavou mladosti).

4. Určte rýmovú schému strof a druh verša (prozodický systém). Vysvetlite, prečo použil autor v ôsmom verši 72. strofy skratku slova s apostrofom (t. j. jednoslabičné *tys'* namiesto dvojslabičného *ty si*).

*Andrej Sládkovič:***Detvan**

(Úryvky)

Martin

1
*Stojí vysoká, divá Poľana,
 mať stará ohromných stínov',
 pod ňou dedina Detvou volaná,
 mať bujná vysokých synov:
 či tých šarvancov Detvy ozrutných
 Poľana na tých prsiach mohutných
 nenosí a nenadája?
 Alebo aspoň na tie výšiny
 nehľadá dcéra tejto rodiny,
 keď má porodiť šuhaja? –*

2
*Ako by Detva obrov nemala! –
 Mať zrodila v poli syna,
 trávovú plachtu porozvíjala,
 z buka na buk ju pripína;
 prvý raz oči šuhaj roztvorí,
 čo vidí? – výsosť Poľany hory
 a opachy nezvratných skál;
 a spustí zraky prvé v doliny,
 čo vidí? – hory zázračnej stíny
 a prekrásnu slovenskú diaľ.*